

Alcohol zonder kater

Ooit gedacht aan investeren in Japanse whisky? En zijn rum en gin misschien óók interessant om je geld in te beleggen? Trevin Lam van data analist *Spirits Invest* legt de vinger op de pols van de drankwereld en geeft nuttige beleggingstips...

Tekst: xxx Fotografie: xxx

We zijn dol op een glas goede whisky. En soms zelfs twee. Of drie. Drink je echter teveel, dan weet je een ding zeker: de effecten houden een paar uur aan of, wanneer je echt over de schreef bent gegaan, de gehele volgende dag. En is de kater eenmaal weggetrokken, dan rest nog slechts een wandeling naar de glasbak om de lege fles(sen) te dumpen. Het nuttigen van teveel sterke drank is niet alleen slecht voor je gezondheid, maar pleegt, mits het een goede whisky betreft, ook een aanslag op je portemonnee. Daar is niets mis mee, want genot en exclusiviteit kosten immers geld. Tenzij... het je geld oplevert. Want in plaats van het op te drinken kun je namelijk ook beleggen in sterke drank. En doe je dat een beetje goed, dan geniet je daar ook volop van, zelfs zónder een fles te hoeven openen.

Beleggen in wijn was al langere tijd populair, maar sinds een jaar of tien heeft ook het beleggen in whisky een hoge vlucht genomen. Dus laten we direct van start gaan met een verrassend feitje: vooral Japanse whisky heeft sinds 2014 voor veel geluksmomenten bij beleggers gezorgd.

Bij whisky denk je natuurlijk eerder aan Schotland dan aan Japan. En bij Japan denk je eerder aan sake dan aan whisky. Maar juist omdat het vakmanschap van Japanners in de whiskywereld decennialang onderbelicht was, hebben de duizelingwekkende rendementen sinds 2014 beleggers van hun stoel doen kieperen. Vóór 2014 was er bij beleggers vooral animo voor Schotse whisky. Het keerpunt kwam bij de Whisky Bible 2013 van Jim Murray. Deze whiskygoeroe kroonde de Japanse whisky 'Yamazaki Sherry Cask 2013' namelijk tot winnaar, met een indrukwekkende 97,5 punten.

TEGENGESTELDE KRACHTEN

Vervolgens ontstond kort daarop een enorm vacuümeffect in de whiskymarkt. De vraag nam hard toe, terwijl het aanbod juist in de tegenovergestelde richting bewoog. Whiskyliefhebbers wilden zelf graag proeven of het oordeel van Murray echt klopte. Tegelijkertijd constateerden liefhebbers van rendement dat het aanbod van Japanse whisky opeens sterk afnam, terwijl de vraag tegelijkertijd sterk toenam. Deze alternatieve beleggers droegen bovendien zelf een steentje bij en kochten zo'n beetje álle Japanse whisky, ongeacht merk of soort, massaal op. Het aanbod kon deze toegenomen vraag onmogelijk op korte termijn bijbenen. Extra whisky laat zich nu eenmaal niet zo makkelijk produceren als een voorraad instant cup noodles: het godendrankje moet minimaal drie jaar in een vat rijpen, alvorens het überhaupt whisky genoemd mag worden.

Ter illustratie van hóe goed dat historische rendement op Japanse whisky recentelijk heeft gemaakt: de Spirits Invest Karuizawa Whisky Index liet sinds 17 maart 2007 t/m 31 december 2022 een totaalrendement van 1.287 % laten zien.

Figuur 1: Spirits Invest Karuizawa Whisky Index versus S&P 500 Aandelen Index

Figuur 2: Spirits Invest Hanyu Whisky Index versus S&P 500 Aandelen Index

Bron: www.spiritsinvest.com

HET GODENDRANKJE MOET MINIMAAL DRIE JAAR IN EEN VAT RIJPEN ALVORENS HET ÜBERHAUPT WHISKY GENOEMD MAG WORDEN.

Dus een inleg van € 100 van toen was op de laatste dag van 2022 € 1.287 waard. Dezelfde inleg leverde over dezelfde periode in de S&P 500 aandelen index slechts € 376 op! (Fig. 1)

En het kan zelfs nog beter. De Spirits Invest Hanyu Whisky Index had zelfs een totaalrendement van 3.416% tussen 2 september 2006 t/m 31 december 2022. Dezelfde inleg in de S&P 500 aandelen index leverde aan het eind van de rit slechts € 391 op. (Fig 2)

De overeenkomst tussen genoemde whiskymerken is duidelijk: Karuizawa en Hanyu zijn allebei

Japane distilleerderijen die niet meer bestaan, omdat de vraag naar hun producten decennia geleden gestaag afnam. In 2000 sloot Hanyu voorgoed de deuren en een jaar later volgde Karuizawa dit voorbeeld. Nadat de laatste werknemers waren vertrokken, werden de resterende vaten die nog in de distilleerderij lagen verkocht. In de jaren die volgden brachten de nieuwe eigenaren deze whisky geleidelijk op de markt voor het brede publiek.

Een 52 jaar oude Karuizawa whisky uit 1960 is tot nu toe de duurste Karuizawa whisky ooit geveild. De whisky komt uit één vat en heeft een oplage van slechts 41 flessen. In 2013 was een fles van deze whisky nog te koop voor een winkelprijs van £ 12.500 Britse pond. Acht jaar later, op 18 juni 2021, legde een anonieme winnaar £ 350.000 (circa € 400.000) bij het Britse veilinghuis Sotheby's op tafel om zo'n fles mee naar huis te mogen nemen. Dat staat gelijk aan 28 keer de toch al niet kinderachtige winkelprijs!

Hanyu whisky is vooral beroemd om de flessenserie met de 54 spelkaarten, de Ichiro's Malt Card Series. Na de sluiting van de Hanyu-distilleerderij redde Ichiro Akuto, een erfgenaam van de oorspronkelijke oprichter, de voorraad verouderde vaten. In 2005 creëerde hij hiermee de Ichiro's Malt Card Series, een verzameling single cask-releases, die allemaal zijn voorzien van een onderscheidend label met een uniek speelkaartmotief. (De volledige collectie omvat overigens 58 flessen - vier meer dan in een standaard kaartspel. Dat komt omdat vier van de enkele vaten in 2005 slechts in heel kleine hoeveelheden werden gebotteld). Op 21 november

DE DUURSTE KARUIZAWA WHISKY OIT GEVEILD, KOMT UIT ÉÉN VAT EN HEEFT EEN OPLAGE VAN SLECHTS 41 FLESSEN.

Figuur x: Spirits Invest Hanyu Whisky Index versus Spirits Invest Brora Whisky Index

Figuur y: Spirits Invest Hanyu Whisky Index versus Spirits Invest Van Winkle Bourbon Index

Bron: www.spiritsinvest.com

2020 werd in Hong Kong zo'n flessen-serie voor het laatst afgehamerd voor \$ 1.520.000 Amerikaanse dollars (circa € 1,6 miljoen). Dat is een gemiddelde prijs van ruim € 30.000 per fles. Daarom zal elke Japanse whisky druppel die verdampst op de tong van liefhebbers de prijzen van de overgebleven dichte flessen alleen maar naar nog grotere hoogtes stuwten.

EEN VERGELIJK

Laten we eens Japanse Whisky langs de meetlat leggen met de bekendere Schotse whisky door de historische rendementen te analyseren. We vergelijken de historische rendementen in euro tussen Hanyu uit Japan en Brora uit Schotland (figuur x). Brora was actief tussen 1969 en 1983. Daarna was het een slapende distilleerderij tot aan mei 2021, waarna het weer de productie heeft opgestart. In een tijdsbestek van 16 jaar, vanaf eind 2006, heeft Brora een stevig pak slaag van Hanyu gekregen. Als je € 100 in de Spirits Invest Hanyu Whisky Index had belegd, had je op Oudejaarsavond, 31 december 2022, in je rechterhand een oliebol en in je linkerhand € 3.105. Bij een belegging in de Spirits Invest Brora Whisky Index had je in je rechterhand nog steeds diezelfde oliebol, maar in je linkerhand 'slechts' € 567. Niet gek, maar wel een verschil van liefst € 2.538 – toch flink wat olieballen en champagne voor een éxtra mooie jaarwisseling.

Misschien was Brora een slechte afgevaardigde uit Schotland als tegenstander van Hanyu. Daarom vliegen we even wat verder naar het westen, helemaal tot in Amerika. In Amerika is vooral bourbon populair. Bourbon is whisky die uit tenminste 51% maïs bestaat, minimaal 40% alcohol bevat en in Amerika wordt geproduceerd. Daarom smaakt Amerikaanse bourbon meestal ook zoeter dan whisky elders geproduceerd. Old Rip Van Winkle van de Buffalo Trace distilleerderij is een van de meest gezochte bourbons, die in figuur y de strijd aangaat met Hanyu uit Japan. Weliswaar heeft de Spirits Invest Van Winkle Bourbon Index wel meer opgeleverd dan Brora in figuur x, maar het toch moeten afleggen tegenover de Spirits Invest Hanyu Whisky Index. Het uiteindelijke verschil bedraagt € 1.883 in het voordeel van de Japanner, dus ook hier aanmerkelijk meer olieballen en champagne op die oudejaarsdag van 2022.

ANDERE SPIRITS

In de slipstream van whisky beginnen ook nu ook rum en gin steeds nadrukkelijker op de radar van beleggers te knippen. De prijzen van deze twee soorten drank zijn (nu nog) veel betaalbaarder dan whisky. En dat biedt mogelijk perspectief. Immers, hoe minder mensen zich bezighouden met een belegging, hoe meer kansen er -mogelijk- liggen voor beleggers. Bijvoorbeeld: in de rum van distilleerderij Caroni in Trinidad en Tobago vermoeden beleggers een mogelijk equivalent van de genoemde Karuizawa en Hanyu whisky. Met wellicht een herhaling van diens historische rendementen. Die verwachting is zeker niet gestoeld op alleen hoop of gebakken lucht. Caroni was namelijk óók een distilleerderij die, in 2002, voorgoed haar deuren heeft gesloten. En in 2004 kocht Luca Vargano, de eigenaar van de Italiaanse drankimporteur Velier, tijdens een bezoek bracht aan Trinidad en Tobago, alle overgebleven vaten. Zo'n beetje een zelfde soort scenario als in Japan dus, maar nog geen garantie voor instant succes. Want ondanks dat al ver vóór 2019 de genoemde Caroni-rum

Figuur 3: Spirits Invest Caroni Rum Index versus S&P 500 Aandelen Index

Bron: www.spiritsinvest.com

weer op de markt te vinden was, vond de Spirits Invest Caroni Rum Index de weg naar boven pas echt in de zomer van 2019. Als we op 2 februari 2014 € 100 in de in deze rum hadden belegd, hadden we op 31 december 2022 € 383 in onze handen. Dat is aardig, maar haalt het vooralsnog niet bij de whisky-rendementen. Sterker nog, ook de S&P 500 aandelen index is redelijk in het spoor van de rum gebleven met een totaal rendement van 224% over dezelfde periode. (Fig 3) Maar wat niet is, kan nog komen. Want zoals voor beleggen in het algemeen geldt, geldt ook hier: geduld is een schone zaak.

En vergeleken met rum is gin nóg minder bekend als belegging. Wat daarbij ongetwijfeld een rol speelt is het feit dat gin niet zo lang als whisky en rum op vat hoeft te rijpen, waardoor de productiekosten laag zijn. De instapkosten voor gin als belegging zijn daarom nog zeer toegankelijk.

En opvallend: in het kielzog van Japanse whisky, mocht met name de Kyoto Ki Noh Bi-gin collectie bij beleggers op de nodige aandacht rekenen. Momenteel bestaat deze serie al uit 26 verschillende gin-flessen, allemaal voorzien van traditionele Japanse Noh maskers als kenmerkend label. Een doordachte actie van de producent waarschijnlijk, want bij Karuizawa-whisky vonden we een soortgelijke serie met dezelfde Noh maskers, welke beleggers eerder goede rendementen had opgeleverd. Echter, sinds de lancering van de Spirits Invest Kyoto Ki Noh Bi Gin Index op 8 november 2017 stond deze 29% in de min op 31 december 2022. Een € 100 in dezelfde periode leverde bij de S&P 500 aandelen index 77% meer op. (Fig 4)

Wil dat zeggen dat deze gin -of gin in het algemeen- oninteressant is als belegging? Niet per se. Want voor beleggers die het gevoel hebben dat ze de whisky- en rumboot hebben gemist, is dit juist misschien wel een goed signaal om uit deze serie een gin-fles als belegging aan te schaffen. In het ergste geval, wanneer er geen winst of misschien zelfs verlies optreedt, kan je de fles altijd nog open-trekken. Een avondje flink doordrinken en de aansluitende kater helpen je het verlies zo te vergeten. Vergelijk dat maar eens met een aandeel of obligatie die onder het vriespunt zakt; de kater die dat oplevert staat niet eens een lekkere borrel tegenover.

HOE PAK JE HET AAN?

Bovenstaande voorbeelden leren dat succesvolle beleggingen soms uit onverwachte hoek komen en dat rendementen zich lastig laten voorspellen. Dus voor wie geïnteresseerd is geraakt en erover denkt om ook eens wat financiële kansen te wagen in de sterkedrankenwereld, hierbij enkele vuistregels die belangrijk zijn om in gedachten te houden.

**EEN AVONDJE FLINK
DOORDRINKEN EN DE
AANSLUITENDE KATER
HELPEN JE HET VERLIES
ZO TE VERGETEN.**

Figuur 4: Spirits Invest Kyoto Ki Noh Bi Gin Index versus S&P 500 Aandelen Index

Bron: www.spiritsinvest.com

Bepaal het beleggingsbudget wat je voor een termijn van minimaal vijf jaar kan missen. Zoals je hebt kunnen lezen, kan het namelijk best een tijdje duren voordat iets echt rendement oplevert. Bij de whisky's van Karuizawa en Hanyu duurde het wel acht jaar, voordat beleggers er op een verjaardagsfeestje voor durfden uit te komen dat ze in Japanse whisky belegden. Het goede nieuws is wel dat drankbeleggingen heel trendgevoelig zijn. Dus als de waardeontwikkeling eenmaal een bepaalde richting in is geslagen, dan gaat het ook niet gauw meer de andere kant op bewegen. Zo is sinds 2014 de Spirits Invest Hanyu Whisky Index ruim 24 keer meer waard geworden, terwijl tussen 2006 en 2014 dezelfde index nog niet eens was verdubbeld. Verkoop daarom vooral niet te snel als de prijzen eenmaal aan het stijgen zijn.

De volgende vuistregel is dat de startende drankbelegger zich vooral moet concentreren op flessen die zich al enigszins bewezen hebben qua prijshistorie. Sommige mensen zien een fles drank namelijk als een soort kraslot, waarbij ze hopen dat ze in korte tijd miljonair worden met een fles zonder enige betekenisvolle prijshistorie. Niet doen.

En als dan eenmaal de nominaties bekend zijn voor je drankcollectie is de volgende vuistregel dat je je vooral niet moet laten verleiden door een lage prijs. Belangrijker is dat de fles niet van te ver moet komen, omdat verzending een groot risico kan vormen. Daarbij moet je niet alleen denken aan pakketjes die verloren gaan, maar ook aan de douane die niet altijd even voorzichtig omgaat met flessen drank. Want uiteindelijk is er maar één gouden vuistregel die altijd geldt: er moet sprake zijn van een dichte fles zonder schade, om überhaupt en geheel zonder kater te kunnen genieten van je drankbelegging! **END**